Statsforvalteren i Oslo og Viken

Vår dato: 21.01.2022
Vår ref: 2021/37232
Deres dato: 14.12.2021
Deres ref:

Oslo kommune, Bymiljøetaten
Postboks 636 Løren
0507 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Håvard Kristoffersen, 22003653

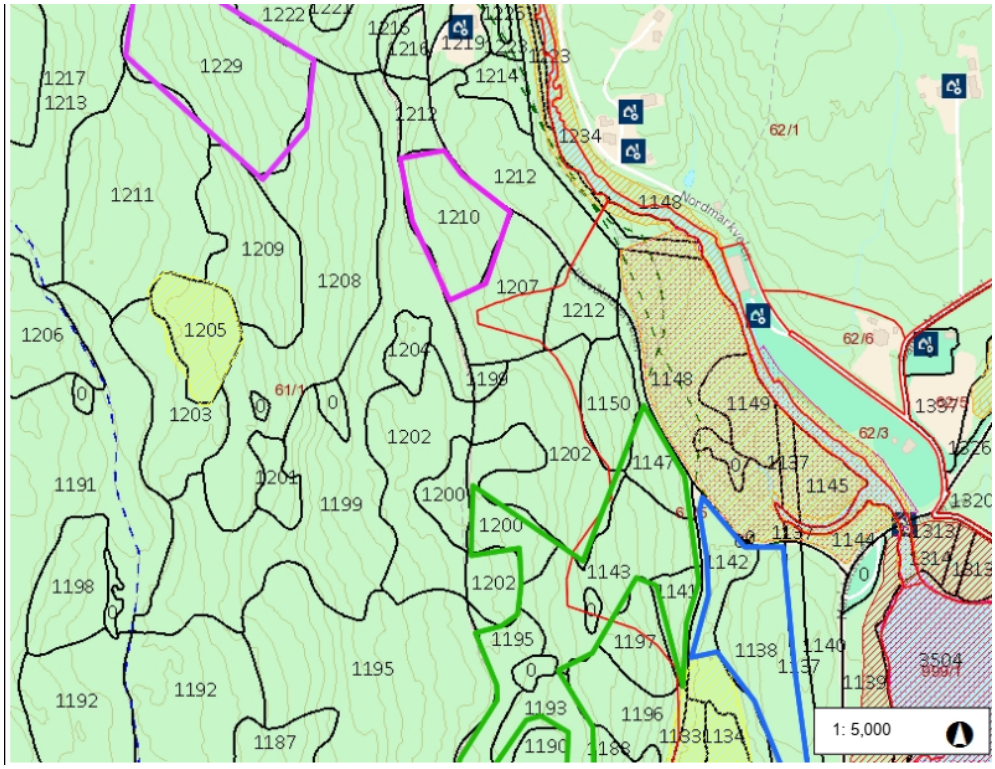
Tillatelse til foryngelseshogst på Hammeren og Skar i Maridalen landskapsvernområde i Oslo kommune

Statsforvalteren gir dispensasjon til foryngelseshogst på Oslo kommunes eiendom på Hammeren og Skar i Maridalen landskapsvernområde med hjemmel i verneforskriften § 6 punkt 7, med unntak av bestand 1210. Det er stilt vilkår til vedtaket.

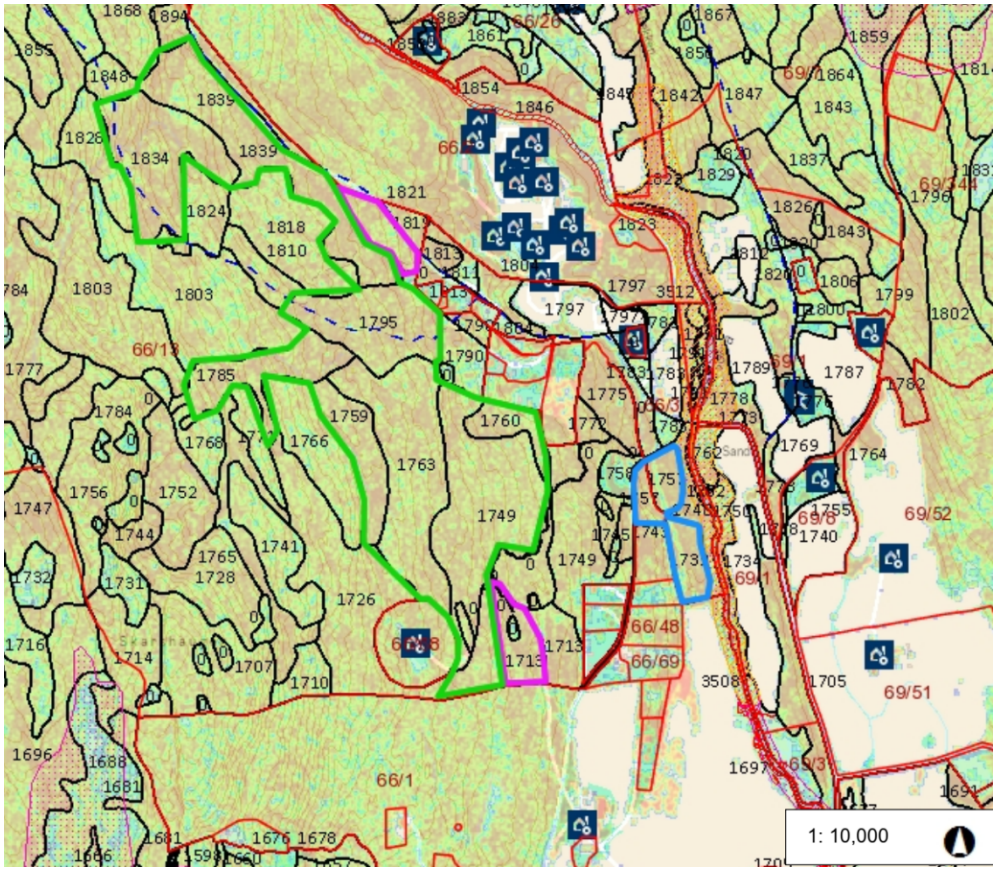
Bakgrunn for saken
Vi viser til søknad mottatt 14.12.2021. Oslo kommune ved Bymiljøetaten har søkt om tillatelse til foryngelseshogst på eiendom gbnr. 61/1, og 61/5 ved Hammeren og gbnr. 66/3, 66/11 og 66/ 13 ved Skar i Maridalen landskapsvernområde. Detaljer om bestandene er vist i tabellen under. Hogsten skal utføres vinteren 2022.

Bestandsnr.	Bonitet	Alder	Areal (daa)	Hogstform
1229	G17	55	25	Gjennomhogst
1210	G17	135	11	Gjennomhogst
1142	G17	50	5	Flatehogst
1138	G23	60	12	Fjerne skjerm
1739	G23	55	9	Flatehogst
1757	G20	55	11	Flatehogst
1713	G23	55	11	Gjennomhogst
1821	G14	110	9	Plukkhogst

I tillegg kommer tynning i bestand 1141, 1143, 1147, 1150, 1193, 1195 og 1200 på Hammeren og i bestand 1749, 1760, 1763, 1759, 1785, 1795, 1839, 1834 på Skar.

Kart over hogst på Hammeren. Gjennomhogst vist med lilla strek, flatehogst og fjerne skjem med blå strek og tynning med grønn strek.

Kart over hogst på Skar. Gjennomhogst og plukkhogst vist med lilla strek, flatehogst med blå strek og tynning med grønn strek.

Lovgrunnlag
Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Maridalen landskapsvernområde. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse. Forskrift om vern av Maridalen landskapsvernområde ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 31.8.2001. Formålet med vernet er å bevare det vakre og egenartede natur- og kulturlandskapet i Maridalen som en helhet, med særpreg fra tidligere tiders jordbrukslandskap, og med de biologiske, geologiske og kulturhistoriske elementer som bidrar til å gi området dets verdifulle karakter.

Skogbruk i Maridalen landskapsvernområde er regulert i verneforskriften § 4 punkt 3 og § 6 punkt 7. Skogsdrift skal foregå etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten innenfor rammene av § 4 punkt 3. Hogstmeldinger kan regnes som en slik plan dersom hogsten er planlagt innenfor disse rammene. Dersom det hverken eksisterer en slik plan eller at hogstmeldingen ikke er innenfor rammene av § 4 punkt 3, kan Statsforvalteren vurdere hogstmeldingen etter § 6 punkt 7. Statsforvalterens vurdering av søknaden knyttes opp imot rammene i § 4 punkt 3. Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering
Den foreslåtte hogsten vil ikke føre til inngrep i registrerte naturverdier. Imidlertid er det flere hensyn som må tas i gjennomføringen, blant annet til landskapsvirkning, friluftsliv og kulturminner. Nedenfor følger en nærmere vurdering av de planlagte hogstene på Hammeren og Skar.

Hammeren:
Hogst av bestand 1142 skal gjennomføres i forbindelse med planlagt myrrestaurering. Prosjektet vurderes til å ha positive effekter for verneverdiene og det er viktig at skogen fjernes før arbeidene kan starte med å heve vannstanden. I bestand 1138 skal skjermen fjernes. Det er viktig at ungskog, løvtrær og stormsterke trær bevares så langt det er mulig for å unngå at landskapsvirkningen blir for stor. Bestand 1210 har skog med alder 135 år og vurderes til å være viktig for det biologiske mangfoldet i et område med mye yngre skog. Rammene for hogst i verneforskriften § 4 punkt 3 sier blant annet at skogsdriften skal bidra til å opprettholde skogens biologiske mangfold. Vi gir derfor ikke tillatelse til hogst av bestand 1210, med unntak av trær som kan utgjøre en fare for veien. Det er også registrert en MIS-figur som grenser til bestand 1210 som til sammen danner et sammenhengende område med eldre skog.

Tynningshogsten som er planlagt er i et område med yngre skog uten registrerte naturverdier. Ettersom det er en bratt østvendt skråning som er relativt eksponert, er det viktig at skogbildet ivaretas i tråd med rammene i verneforskriften § 4 punkt 3. Ungskog, løvskog og stormsterke trær skal spares. I bestand 1143 og 1147 er det registrert en MIS-figur med rik bakkevegetasjon hvor hogst skal unngås. H

Skar:
Bestandene 1739 og 1757 foreslås som flatehogst med treslagsskifte til løvskog. Her er det tett, ensjiktet granskog på 45 år uten naturverdier og som vurderes til å være uegnet til annen hogstform. Hogsten vil berøre skiløypa fra Hammeren til Skar og Skarselva grenser inntil. Hogsten skal ivareta friluftsinteressene slik at ikke skiløypa ødelegges som følge av hogsten, og det er satt vilkår for å ivareta registrert naturtype langs Skarselva. Bestand 1713 skal hogges som

gjennomhogst. Skogen er 45 år gammel uten registrerte naturverdier, men det er viktig at stormsterke trær og ungskog spares slik at hogsten ikke endrer skogbildet vesentlig. Bestand 1821 er 110 år gammel og er foreslått som plukkhogst. Det er viktig at hogsten utføres på en slik måte at de eldste trærne får gode vekstvilkår.

Tynningshogsten på Skar er planlagt i et område med yngre skog som er mye brukt til friluftsliv. Bestandene 1795 og 1834 berører stien fra Skar mot Fagervann, og bestand 1839 grenser inntil skiløypa fra Skar til Øyungen. Det skal det tas hensyn til friluftslivet ved at stier og løyper ryddes, og ved å sette igjen stormsterke trær langs traseen. Når det gjelder tynningshogst i bestandene 1749 og 1763 i nærheten av kulturminnet Krutthuset, viser vi til befaring 17.12.2021 med grunneiere og Oslo kommune. Vi oppfordrer til at skog langs adkomstveien opp til Krutthuset bevares slik at kulturminnet fortsatt fremstår som skjult i skogen.

Statsforvalteren har kunnskap om verneområdet fra Naturbase, forvaltningsplanen, erfaring fra flere tilsvarende saker i Maridalen og befaring på stedet 17.12.2021. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som oppfylt, og føre-var-prinsippet tillegges liten vekt i saken. Det har vært mange hogstmeldinger i Maridalen de siste årene og hogstene utgjør i sum en relativt stor andel av skogen i landskapsvernområdet. Ettersom størsteparten av hogsten hogges som tynning og det er kun mindre flatehogster, vurderer vi at det ikke vil ha nevneverdige konsekvenser for natur- og landskapsverdiene. Hogsten vil, etter vår vurdering, ikke øke den samlede belastningen i verneområdet. Dette forutsetter at vilkårene i vedtaket følges. I henhold til prinsippet om miljøforsvarlige driftsmetoder er det satt vilkår om at løvskog, ungskog, liggende og stående død ved samt livsløpstrær ikke skal berøres av tiltaket.

Etter vår vurdering er hogsten i henhold til verneforskriftens rammer for skogsdrift og det kan gis tillatelse til hogsten med hjemmel i verneforskriften § 6 punkt 7.

Vedtak

Statsforvalteren gir dispensasjon til foryngelseshogst på Oslo kommunes eiendom på Hammeren og Skar i Maridalen landskapsvernområde, med unntak av bestand 1210. Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriften § 6 punkt 7.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Løvskog og livsløpstrær skal spares
- Gran- og furuforyngelse skal i beste grad spares.
- Tillatelsen gjelder ikke hogst av bestand 1210. Unntaket er enkelttrær som kan utgjøre en fare for veien.
- Eventuelle andre kulturminner i området skal markeres med bånd og ikke berøres av hogsten.
- Hogsten skal ikke berøre registrert MIS-figur i bestandene 1143 og 1147.
- Naturtypen langs Skarselva (BN00064440) skal ikke berøres av hogsten og avstanden til Skarselva skal være på minst 20 meter.
- Stormsterke trær av furu og gran over koller, toppområder og langs stier og løyper skal bevares slik at skogbildet opprettholdes.
- Stående og liggende død ved skal settes igjen.
- Hogsten skal unngås i den sårbare perioden for dyre- og fuglelivet fra 15. april til 15. juni.
- Kvist og hogstavfall skal ryddes etter endt hogst langs stier og løyper i området. Eventuelle markeringer på trær langs stier bør høystubbes. Stiene skal være farbare etter hogst.

- Eventuelle kjøreskader skal ryddes opp så raskt som mulig.
- Det skal sikres mot utslipp til vann, elv eller bekk. Ved eventuell ulykke varsles 110- sentralen og Oslo kommune, Vann og avløpsetaten, umiddelbart på telefon 23 44 00 00.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang
Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Håvard Kristoffersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Statsforvalterens landbruksavdeling v/ Solfrid Marthiniussen
Statens naturoppsyn v/ Egil Strøm